

Ecologisch Onderzoek Het Klaphek 5 te IJsselstein

Concept

Uitgave: juni 2018

Watersnip-rapport 18A023

Colofon

Titel	Ecologisch Onderzoek Het Klaphek 5 te IJsselstein
Status rapport	Concept
Projectnummer	18A023
Datum uitgave	juni 2018
Samengesteld door	Brigit van Dam, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies Meia Domburg, medewerker Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Arco Architecten Donkere Gaard 1-4 3421 AS Oudewater
Contactpersoon opdrachtgever	De heer J. Schoonderwoerd

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	TOETSINGSKADER.....	5
2.1	EUROPESE RICHTLIJNEN	5
2.2	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	5
2.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)</i>	<i>5</i>
2.2.2	<i>Natuurnetwerk Nederland</i>	<i>8</i>
2.2.3	<i>Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016)</i>	<i>9</i>
3	LOCATIEBESCHRIJVING	11
3.1	HUDIGE SITUATIE	11
3.2	PLANNEN	12
4	RESULTATEN ONDERZOEK	13
4.1	METHODE.....	13
4.2	FLORA.....	13
4.3	FAUNA	13
4.3.1	<i>Vogels</i>	<i>13</i>
4.3.2	<i>Amfibieën.....</i>	<i>14</i>
4.3.3	<i>Reptielen.....</i>	<i>15</i>
4.3.4	<i>Grondgebonden zoogdieren.....</i>	<i>15</i>
4.3.5	<i>Vleermuizen.....</i>	<i>16</i>
4.3.6	<i>Overige soorten.....</i>	<i>17</i>
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT.....	21
6	BRONNEN	23

1 Inleiding

In verband met de herbestemming naar wonen voor het perceel Het Klaphek 5 te IJsselstein zullen diverse voormalige bedrijfsgebouwen worden afgebroken. Ook de hiervoor nodige terreinverharding zal verwijderd worden. In verband hiermee is een ecologisch onderzoek nodig.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming).
Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Wet Natuurbescherming);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toetsing Natuurnetwerk Nederland, Toepassing Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In april 2018 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura2000-gebied vallen.

Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregime soorten "Vogelrichtlijn (wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn" (wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime "andere soorten" (wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het

geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Door het nemen van (mitigerende) maatregelen kan een ontheffingsaanvraag in de meeste gevallen voorkomen worden. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 1).

Deze mitigerende maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Ook het integreren van ecologische maatregelen in onderdelen van het plan met het oog op consolideren van het leefgebied voor populaties kan een ontheffingsaanvraag voorkomen.

Figuur 1: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die

jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied.

Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied zijn de 'Uiterwaarden Lek' ten westzuidwesten van het plangebied. De afstand tot dit Natura2000-gebied is 4,6 km. 6 km ten zuidwesten van het plangebied ligt het Natura2000-gebied 'Zouweboezem' en het Natura2000-gebied 'Lingegebied & Diefdijk Zuid' ligt 9 km ten zuidzuidoosten van het plangebied. Vanwege de afstand van de Natura2000-gebieden tot het plangebied wordt er geen schade verwacht aan de Natura2000-gebieden.

Het doelsoort voor het Natura2000-gebied 'Uiterwaarden Lek' is: de Kamsalamander.

De doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Lingegebied & Diefdijk-Zuid' zijn: Bever, Bittervoorn, Grote modderkruiper, Kamsalamander en Kleine modderkruiper.

De doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Zouweboezem' zijn: Bittervoorn, Grote modderkruiper, Kamsalamander, Kleine modderkruiper, Platte schijfhoren, Krakeend, Porseleinhoen, Purperreiger en Zwarte stern.

De meeste van deze doelsoorten komen uitsluitend voor binnen het Natura2000-gebied. Een enkele soort, zoals Krakeend foerageert ook in de bredere omgeving van het Natura2000-gebied. De open graslanden rond het plangebied zijn geschikt als foerageergebied voor deze soort. Het plangebied zelf, bestaande uit bebouwing en verharding, is echter niet geschikt voor deze soort als foerageergebied.

Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom van de gemeente IJsselstein. Er worden geen bomen gekapt binnen het plangebied. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

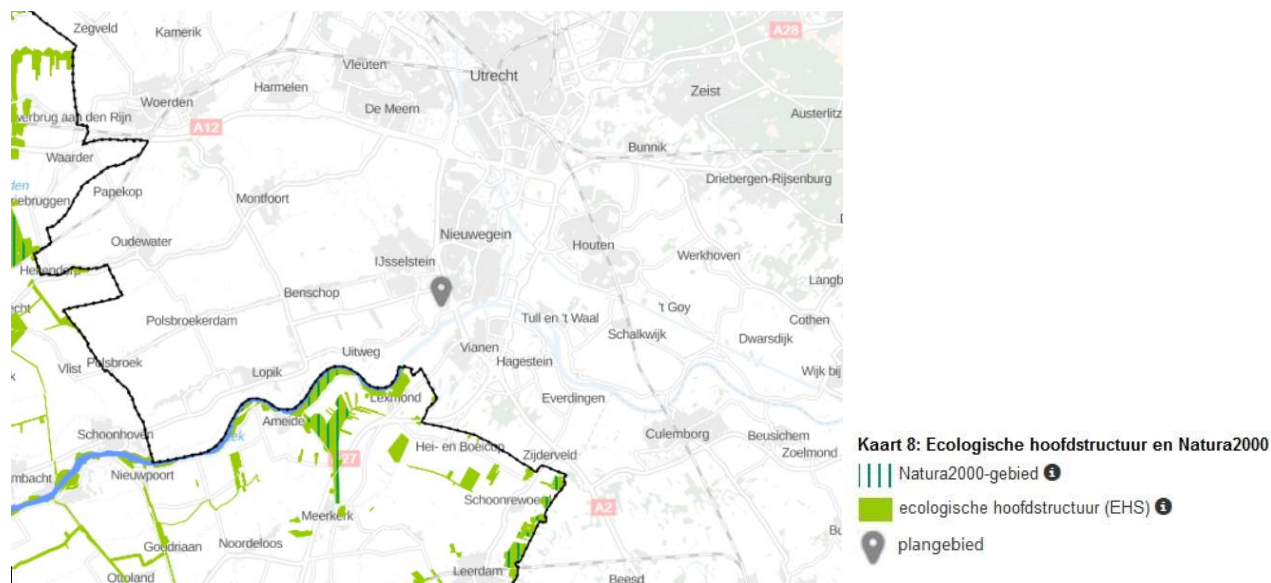
2.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland in de wet benoemd als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Figuur 2: Overzicht van de nabijgelegen Natura2000 en NNN-gebieden t.o.v. het plangebied (bron: ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 8)

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van NNN-gebied (zie figuur 2). Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop van enkele gebouwen zullen vanwege de ligging van het plangebied geen schade veroorzaken aan de NNN.

2.2.3 Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016)

Op 4 februari 2013 is de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 vastgesteld door Provinciale Staten van Utrecht. De Structuurvisie geeft op regionaal niveau invulling aan de ruimtelijke ordening en maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer. In 2016 heeft een herijking van deze Structuurvisie plaatsgevonden.

Het ruimtelijk beleid van de Provincie is gericht op drie pijlers:

- Een duurzame leefomgeving
- Vitale dorpen en steden
- Landelijk gebied met kwaliteit

Uitgangspunten voor het Landelijk gebied met kwaliteit zijn:

1. Uitnodigende zones die stad en land verbinden en bijdragen aan de kwaliteit van het binnenstedelijk leefmilieu.
2. Behouden en versterken van de kernkwaliteiten van het landschap en behoud van aardkundige waarden.
3. Behouden en ontwikkelen van een vitaal en samenhangend stelsel van natuur-gebieden.
4. Een economisch vitale en duurzame landbouwsector.
5. Behouden en ontwikkelen van de mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding (recreatie en toerisme).
6. Behouden van gebieden waar rust en stilte kan worden ervaren.

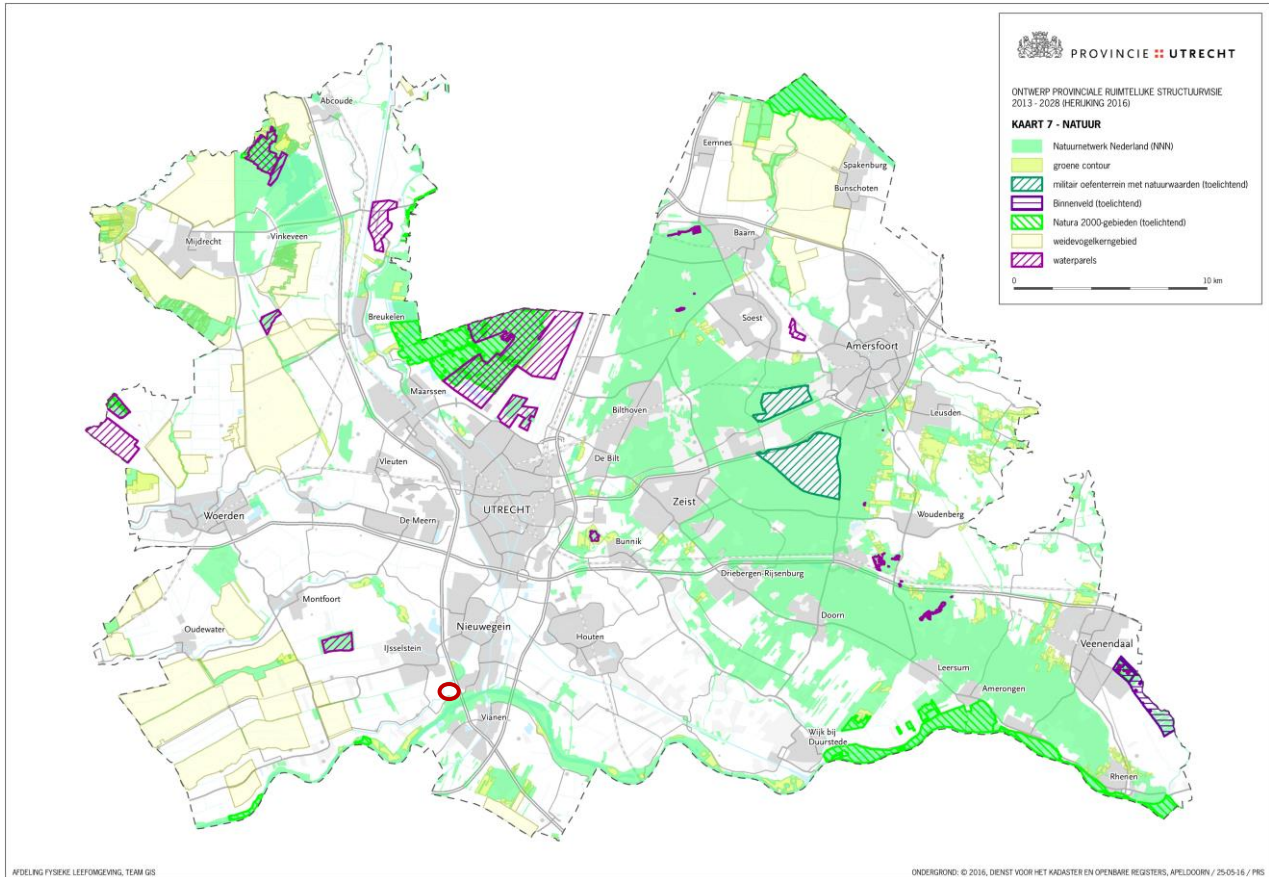
NB: Het ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 dient na de herijking nog vastgesteld te worden. Met de geconsolideerde versie kan de structuurvisie van 2013, inclusief de vastgestelde wijzigingen (1e partiele herziening d.d. 10 maart en 2e partiele herziening d.d. november 2014), voortaan in één document geraadpleegd worden. De originele versies van de structuurvisie en de herzieningen blijven tot aan de vaststelling van de herijkte versie beschikbaar voor juridische kwesties.

Het Natuurnetwerk Nederland (EHS) is reeds in hoofdstuk 2.2.3 ter sprake geweest. Er liggen ook natuurwaarden buiten de EHS en de groene contour. Deze dragen veelal bij aan de essentiële gebiedskenmerken en aan de regionale biodiversiteit en dienen daarom behouden te blijven. Op de kaart 'Natuur' van de Provincie Utrecht (zie figuur 2) zijn de gebieden aangegeven waar zich de belangrijkste natuurwaarden buiten de EHS en de groene contour bevinden.

Een specifieke categorie van natuurwaarden buiten de EHS zijn weidevogel-kerngebieden. Weidevogels zijn karakteristiek in het traditioneel open (veen)weidelandschap. Om de weidevogels en het cultuurlandschap waarin zij verblijven te behouden, beschermt de Provincie deze landschappen tegen inbreuken op de openheid en verkavelingsstructuur.

Toetsing Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie

Het plangebied ligt buiten de gebieden die op de kaart 'Natuur' van de Provincie Utrecht aangegeven zijn als gebied met belangrijke natuurwaarden (zie figuur 3). Er zal daarom geen schade ontstaan door de geplande plannen.

Figuur 3: Locaties bijzondere natuur provincie Utrecht t.o.v. het plangebied

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten: 132/133,445.

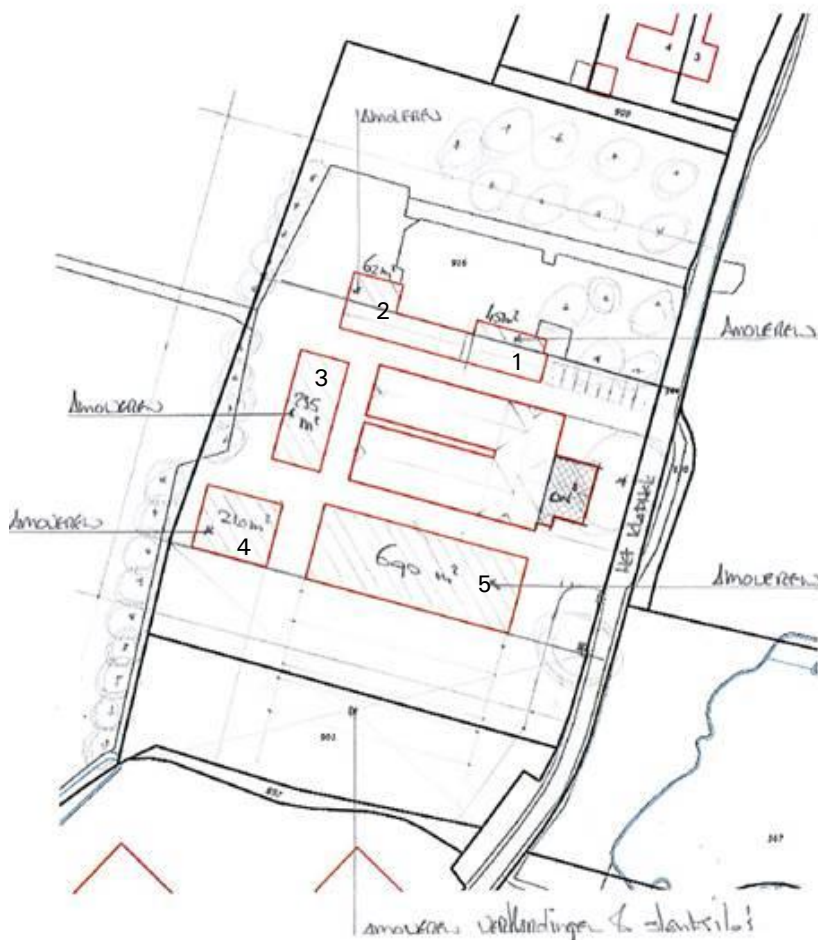
Binnen het plangebied staat een boerderij uit het bouwjaar 1906. De agrarische activiteiten op de boerderij zijn zeer recent beëindigd.

Aan de oostkant bevindt zich de openbare weg Het Klaphek. Deze weg komt uit op de Lekdijk. Aan de oostkant van het plangebied ligt landbouwgebied. De noord- en zuidkant zijn gelegen aan naastgelegen percelen.

Op het terrein bevinden zich 5 bijgebouwen. De boerderij met de direct achtergelegen schuren blijft ongemoeid. Een deel van de bijgebouwen (zie figuur 5) zullen worden afgebroken, te weten nr. 1, 3, 4 en 5. Gebouw 1 is een stenen gebouw met veel houtwerk. Er liggen strakke dakpannen op het dak. Op het dak bevinden zich ook enkele lichtramen waardoor er veel licht in de schuur valt. Gebouw 2 is een hoger gebouw met een afgewerkte, strakke zolder en betonnen muren. Het stenen gebouw heeft geen spouw. Gebouw 3 is een hoge schuur van hout met een dak van asbest. Dit gebouw is aan de oostkant helemaal open. Gebouw 4 is eveneens een hoge houten schuur voor landbouwtractoren met een dak van asbest. Dit gebouw heeft een stenen fundering.

Figuur 4: Plangebied (rode contour)

Figuur 5: Overzicht van de aanwezige bebouwing

Gebouw 5 is een houten stal waar voorheen het vee stond. Het dak is van asbest en heeft enkele licht platen. Deze stal heeft een betonnen fundering. Er is geen water aanwezig binnen het plangebied.

3.2 Plannen

De huidige eigenaar is van plan om enkele voormalige bedrijfsgebouwen af te breken en de nodige terreinverharding te verwijderen. Er is een ruimtelijke onderbouwing nodig voor de herbestemming van bedrijf naar wonen.

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op vrijdag 20 april 2018 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is tijdens de inventarisatie een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Flora

Aan de westkant van het plangebied staat een houtwal met bomen als Berk, Meidoorn, Es, Esdoorn en Beuk. Bij de boerderij staan onder andere een grote oude Beuk, Beverboom en Broodboom.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied, vanwege zijn verhardingen en bebouwing ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals een Wilde eend (overvliegend) en een Torenvalk (overvliegend). Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden. Bij gebouw 1 (zie figuur 5) is een (oud) duivennest aangetroffen in de dakgoot. Aan de kopgevels hangt een vogelhuisje. Deze is niet in gebruik. In gebouw 3 zijn sporen van een Kerkuil aangetroffen: veel mest en braakballen maar geen nest, er is wel een duivennest aangetroffen. In gebouw 4 en 5 zijn geen nesten aangetroffen. Er zijn geen broedende vogels aangetroffen. De bomen in de houtwal aan de rand van het plangebied zijn wel geschikt als broedlocatie voor vogels.

Figuur 6: Dak van gebouw 1 met strakke pannen en ramen

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Er zijn gedurende het veldbezoek geen huismussen of gierzwaluwen aangetroffen. Gebouw 1 heeft een strak pannendak, dat ver doorloopt in de dakgoot. Hierdoor is er geen ruimte voor de Huismus om onder de pannen te komen. Het gebouw is redelijk laag. De Gierzwaluw heeft een minimale uitvlieghoogte nodig van 3 meter, omdat deze vogel zich uit het nest laat vallen. Deze hoogte is bij gebouw 1 niet beschikbaar. De aanwezigheid van nesten van de Huismus en Gierzwaluw in gebouw 1 kan worden uitgesloten. Gebouw 3 heeft een dak van asbest en is zeer open. Hierdoor zijn er geen mogelijkheden voor de Huismus en Gierzwaluw onder het dak. Ook in de andere gebouwen (nr. 4 en 5) zijn geen mogelijkheden voor nesten van de Huismus en Gierzwaluw onder de asbestdaken. In gebouw 3 zijn sporen (krijtsporen en braakballen) van de Kerkuil aangetroffen. Hier gaat het om een roestplek van deze uil. Er is binnen het plangebied geen nest aangetroffen van de Kerkuil.

Er zijn geen nesten van andere uilensoorten en/of roofvogels aangetroffen binnen het plangebied.

Figuur 7: Sporen van Kerkuil in gebouw 3

4.3.2 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Uit de bureaustudie blijkt dat Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander (allen wnb-andere soorten) voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). De Meerkikker komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Voor deze soorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming een algemene vrijstelling in de provincie Utrecht.

Uit de bureaustudie blijkt dat de Heikikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). De Alpenwatersalamander (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Kamsalamander (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar'), Poelkikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') en Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Heikikker komt voor in o.a. vochtige heidegebieden en hoog- en laagveengebieden. Hij geeft de voorkeur aan schrale omstandigheden. Voor de voortplanting is hij afhankelijk van ondiep zuur (pH 4 – 5,5) water met oevervegetatie. Verder moet er voldoende ruige en structuurrijke vegetatie aanwezig zijn waar deze kikker kan schuilen tegen predators.

De Alpenwatersalamander leeft voornamelijk in bosrijke gebieden met zowel loof- als naaldbomen.

Het biotoop waarin de Kamsalamander zich voortplant bestaat uit matig voedselrijke tot voedselrijke wateren en poelen met stilstaand water en een rijke watervegetatie. Verder heeft deze soort de voorkeur voor landschappen met bospercelen, heggen en struwelen.

De Poelkikker heeft een voorkeur voor voedselarm, schoon water, bijv. zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden of vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden. De oevers moeten goed begroeid zijn, zodat de Poelkikker kan foerageren en schuilen.

Voor de Heikikker, Alpenwatersalamander, Kamsalamander en Poelkikker geldt dat door de afwezigheid van water binnen het plangebied er geen geschikt leefgebied is voor deze soorten. De aanwezigheid van deze vier soorten kan binnen het plangebied worden uitgesloten.

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers.

Voor de voortplanting maakt de Rugstreeppad gebruik van ondiepe plassen en poelen om haar eieren in af te zetten. Er zijn binnen het plangebied geen plassen of poelen aangetroffen die geschikt zijn als voortplantingslocatie voor deze soort.

De Rugstreeppad maakt voor de overwintering gebruikt van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van braakliggende zandhopen, waarin hij zich makkelijk kan ingraven. Het plangebied is netjes onderhouden. Er zijn geen rommelhoekjes aanwezig die kunnen dienen als overwinteringslocatie.

De aanwezigheid van de Rugstreeppad kan binnen het plangebied worden uitgesloten.

Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere beschermde amfibieën verwacht.

4.3.3 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km).

De Ringslang is een watergebonden soort. Deze soort heeft rijk begroeide oevers nodig om in te jagen en om zich te kunnen verschuilen. Voor de voortplanting maakt deze soort gebruik van broeihopen van takken, stro en bladeren. Door de afwezigheid van water is het plangebied niet geschikt als leefgebied voor de Ringslang.

Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen andere beschermde reptielen verwacht.

4.3.4 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere beschermde zoogdieren voorkomen in de omgeving van het plangebied, namelijk Bosmuis, Bunzing, Egel, Haas, Huisspitsmuis, Konijn, Ree, Vos en Wezel (0-1km) en Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Gewone bosspitsmuis, Hermelijn, Veldmuis en Woelrat (1-5km) (allen wnb-andere soorten). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de provincie Utrecht.

Tevens blijkt uit de bureaustudie dat de beschermde Boommarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km) en dat Das (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Eekhoorn (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') en Bever (wnb-hrl, Rode lijst status 'gevoelig') voorkomen in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Boommarter, Das en Eekhoorn komen voor in een bosrijke omgeving. Binnen het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen bossen aanwezig. Het plangebied voldoet daarom niet aan de specifieke eisen die deze soorten stellen aan hun leefgebied. De aanwezigheid van Boommarter, Das en Eekhoorn binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

De Waterspitsmuis komt voor langs schone sloten die niet te voedselrijk zijn. De sloten dienen een goede watervegetatie te hebben en ruige oevers. De Waterspitsmuis is zeer schuw en kan zich letterlijk doodschrikken van een hard geluid. Door de afwezigheid van water binnen het plangebied is er geen geschikt leefgebied aanwezig voor deze soort. De aanwezigheid van de Waterspitsmuis kan worden uitgesloten.

De Bever komt voor in overgangsgebieden tussen land en water, o.a. in moerassen, langs beken, en rustige rivieren en meren. Langs het water moeten bossen aanwezig zijn, waar voldoende hout aanwezig is wat de Bever kan gebruiken om dammen van te maken. Het plangebied voldoet niet aan de specifieke eisen die de Bever stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Er is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde zoogdieren. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.5 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (wnb-hrl).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis en Watervleermuis (0-1km), Baardvleermuis, Franjestaart en Tweekleurige vleermuis (1-5km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. Alle gebouwen en zolders zijn betreden en onderzocht op het voorkomen van sporen, zoals vleermuiskeutels.

De aanwezige houtwal kan geschikt zijn als foerageergebied voor verschillende vleermuissoorten. Deze houtwal blijft behouden.

Deze houtwal kan ook geschikt zijn als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten. Hier worden echter geen werkzaamheden voorzien. Er zullen dus geen mogelijke verblijfplaatsen verdwijnen.

Gebouw 1 heeft een strak pannendak en ramen in het dak. Hierdoor is het dak, waar veel licht door binnenkomt, niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Op de muren zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van vleermuizen (mestsporen, uitwerpselen). Er zijn geen invliegopeningen aangetroffen.

De overige af te breken schuren zijn door hun constructie van houten wanden en asbestdaken niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook in deze daken zitten daglichtplaten, waardoor er veel licht in de schuren valt. Ook bij deze gebouwen zijn geen

Figuur 8: Buitenzijde gebouw 4

Figuur 9: Interieur gebouw 5

sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van vleermuizen. De aanwezigheid van verblijven van gebouwbewonende vleermuissoorten kan worden uitgesloten. Er zijn geen sporen aangetroffen.

De sloop van de gebouwen zal geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de populaties aanwezige vleermuizen.

4.3.6 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat de Grote vos (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'ernstig bedreigd') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). De Platte schijfhoren (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Grote vos is een zwervende vlinder. Hij leeft van sap van honingdauw, bloedende bomen en rottend fruit. Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied aangetroffen voor deze soort. De aanwezigheid van de Grote vos kan binnen het plangebied worden uitgesloten.

De Platte schijfhoren leeft in water met een goed ontwikkelde watervegetatie en een goede waterkwaliteit. Door de afwezigheid van water is er binnen het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

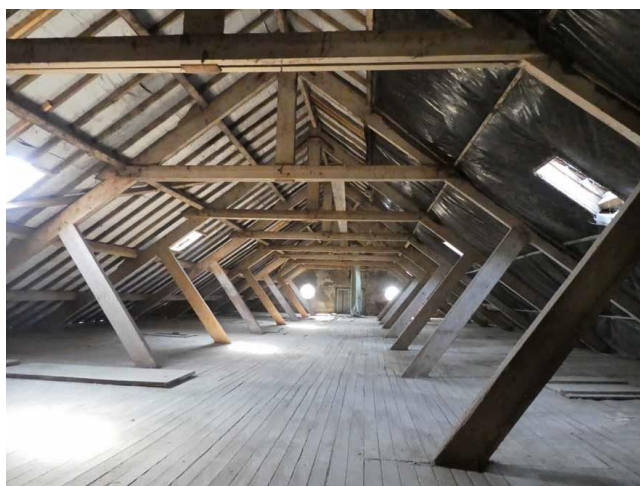
Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

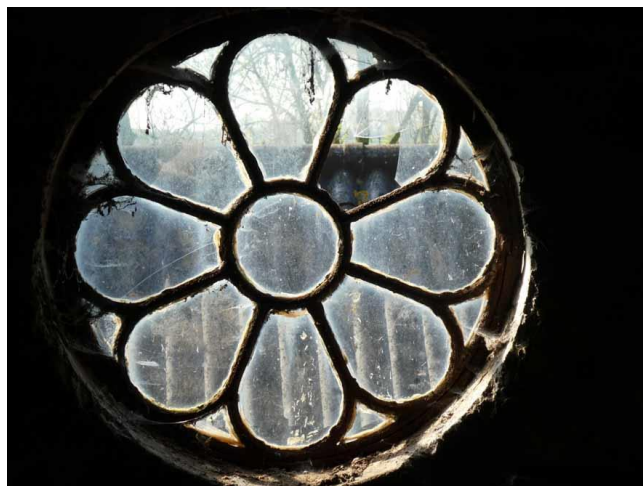
- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura2000, NNN-gebieden of ecologische verbindingzones). Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten van de nabij gelegen Natura2000-gebieden. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.
- Voor een deel van de beschermde soorten (Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Meerkikker, Bosmuis, Bunzing, Egel, Haas, Huisspitsmuis, Konijn, Ree, Vos, Wezel, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Gewone bosspitsmuis, Hermelijn, Veldmuis en Woelrat) geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Utrecht. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Tijdens het veldbezoek zijn enkele nesten van vogels aangetroffen. Deze nesten waren niet in gebruik. Indien de bebouwing met het aanwezige nest verwijderd wordt, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*
- Er zijn geen nesten van Huismus en Gierzwaluw aangetroffen. De aanwezige bebouwing is niet geschikt voor nesten van deze soorten. In gebouw 3 is de rustplek van een Kerkuil aangetroffen. *Om schade te voorkomen worden op de zolder in het gebouw direct achter de woning mogelijkheden gemaakt voor een nieuwe rustplek. Deze zolder wordt via het ronde raam aan de achterzijde toegankelijk gemaakt voor de Kerkuil. Eén van de glazen wordt geheel verwijderd. Op de zolder bevinden zich dikke houten balken die heel goed dienst kunnen doen als nieuwe rustplek. Om ervoor te zorgen dat de Kerkuil kan wennen wordt deze mogelijkheid zeer spoedig (zomer 2018) gerealiseerd, zodat*

Figuur 10: Zolderruimte die geschikt is voor de Kerkuil

de Kerkuil kan wennen. Voor andere vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest, zoals roofvogels en uilen is het plangebied te kleinschalig.

- Uit de bureaustudie blijkt dat de Heikikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). De Alpenwatersalamander (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Kamsalamander (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar'), Poelkikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') en Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Het plangebied voldoet, door de afwezigheid van water, niet aan de specifieke eisen die deze vijf soorten stellen aan hun leefgebied. De aanwezigheid van Heikikker, Alpensalamander, Kamsalamander, Poelkikker en Rugstreeppad kan binnen het plangebied worden uitgesloten.
- Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). Deze soort is afhankelijk van water. Door de afwezigheid van water binnen het plangebied is dit gebied niet geschikt en kan de aanwezigheid van een Ringslang worden uitgesloten.
- Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Boommarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km) en dat Das (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Eekhoorn (wnb- andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') en Bever (wnb-hrl, Rode lijst status 'gevoelig') voorkomen in de omgeving van het plangebied (1-5km). Boommarter, Das en Eekhoorn komen voor in bosrijk gebied. Binnen het plangebied en de directe omgeving ervan is geen bosrijk gebied aanwezig. De aanwezigheid van Boommarter, Das en Eekhoorn kan binnen het plangebied worden uitgesloten. Voor de Waterspitsmuis en Bever geldt dat, door o.a. de afwezigheid van water het plangebied niet geschikt is als leefgebied voor deze soorten. De aanwezigheid van Waterspitsmuis en Bever kan ook worden uitgesloten.
- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis en Watervleermuis (0-1km), Baardvleermuis en Kleine dwergvleermuis (1-5km). De aanwezige bomen in de houtwal kunnen geschikt zijn als foerageergebied en verblijfplaats voor boombewonende soorten. De houtwal blijft behouden. Er zal daarom geen schade ontstaan aan een mogelijk foerageergebied of verblijfplaats. De af te breken gebouwen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten. De aanwezigheid van een verblijfplaats kan worden uitgesloten. de geplande

Figuur 11: Raam op schuurbolder dat kan dienen als invliegopening voor de Kerkuil

sloopwerkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de populaties aanwezige vleermuizen.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Utrecht, 1:25.000*, Landsmeer, 2016
2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 4 oktober 2016
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. *Vleermuisprotocol 2017*, maart 2017.
6. 'NDFF - quickscanhulp.nl 18-04-2018 15:27:19'
7. BIJ12, Kennisdocument Kerkuil *Tyto alba*, versie 1.0, juli 2017

Geraadpleegde internetsites:

8. www.rijksoverheid.nl
9. www.bij12.nl
10. www.rvo.nl
11. www.ravon.nl
12. www.vleermuis.net
13. www.zoogdiervereniging.nl
14. www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/provinciale-0/
15. webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart
16. waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+ 31 (0)182-395460
www.watersnipadvies.info
advies@watersnip.info

